

RODZICIEL (18) *sb m*

o oraz e jasne.

sg *N* rodziciel (9). ◇ *G* rodziciela (2). ◇ *D* rodzicielowi (1). ◇ *A* rodziciela (2). ◇ *I* rodziciel(e)m (1). ◇ *V* rodzicielu (1). ◇ *pl G* rodziciel(o)w (2).

Sł stp: rodziciele, *Cn notuje*, *Linde XVII w.*

1. *Przodek, protoplasta, założyciel rodu; generator Mącz, Calep, Cn; parens Murm, Cn; procreator Calep, Cn; auctor generis, genitor, progenitor Cn [w tym: czyj (7) – pron poss (3), G sb i pron (3), ai (1)] (13)* : *Murm* 165; *Mącz* 143d; *Calep* 451b, 852b; *On Król [Priam]/ rodziciel królów/ z królów ród wiodący/ Nie ma grobu GórnTroas* 11.

Szereg: »przodek i rodziciel« (2): *LibLeg* 11/183v; [*Jakub Patryjarcha mądry*] nauczą y fyny fwe/ áby wzywáli imieniá iego/ y imion zmártych przodkow y rodźicielow iego/ *Abráhámá y Izááká. LatHar* 327.

a. *Ojciec (6)* : *A hośpodar nałch Ilyalch Voyewoda thakyełch chce prziflyancz Wałchey Kro.mczi yako rodzyczyel yego nyebołczik Pyotr Voyewoda prziflyegal pod Choczymyem. LibLeg* 11/183v; *CzechEp* 418; [*do ojca pana młodego*:] *Ten rok cny rodźicielu/ ftanáł w wielkie tobie Mieściáce SapEpit* B3.

Wyrażenie: »pierwszy rodziciel« (1): *Iádám pierwłzy rodźiciel ludzki/ miał dołkonáłą wolność/ gdy rozum y wola iego byłá Bogu zupełnie poddána PowodPr* 61.

[*Szereg*: »ojciec i rodziciel«: *iz nie bez przyczyny Ewanieliftowie rod Jofefow (á nie Mariey) dołtátecznie wypifuią: nie próżno też o niem/ że był zdomu Dawidowego/ częłto przypomináią: nie dármo iy oycem y rodźiciele^m Iefufowym zowá BudArt* Q7.]

Przen (2) : *O iáko dziwna iefteś w oczách náłznych/ iześ ty pánienko rodzicielá twego porodziłá SkarŻyw* 112; *wkościele Bożym [...] ftan Bifkupi rodźicielem iefł/ y rodzi oyce kościołowi SkarŻyw* 456.

2. *O Bogu Ojcu jako pierwszej osobie Trójcy św. (5)* : *A tu z tąđ fię pokázuie że fą teyże náture obádwa/ y rodźiciel/ y vrodzony/ gdyż nie z inąd iedno z Bogá Bog fię vrodził GrzegRóżn* B4; *A Ian S. powieda/ że kto rodźicielá miłuię/ miłuię y one⁸⁰ ktory się fniego vrodził. BiałKaz* H, H.

W połączeniach szeregowych (2): *trzey fą iedney náture/ ábo iednego Bołtwá/ rodźiciel/ vrodzony y pochodzący. GrzegRóżn* M3v, G3.

Synonimy: 1. *przodek*; **a.** *ocięc*.

Cf **RODZIC**